

GIA
Gamintojų ir Importuotojų Asociacija

Atmintinė baterijų ir akumuliatorių importuotojams, gamintojams ir platintojams

Taikant **GAMINTOJO ATSAKOMYBĖS PRINCIPĄ**, gamintojai ir importuotojai atsakingi už jų vidaus rinkai tiekiamų gaminių (baterijų ir akumuliatorių) poveikį aplinkai per visą būvio ciklą nuo gamybos iki saugaus atliekų sutvarkymo, įskaitant surinkimo, vežimo, perdirbimo, naudojimo ir šalinimo sistemos organizavimą ir (ar) finansavimą, nustatytų gaminių atliekų tvarkymo užduočių vykdymą, informacijos apie gaminius ir jų atliekų tvarkymą teikimą šių gaminių naudotojams ir atliekų tvarkytojams, grąžinamų produktų ir juos panaudojus susidarančių atliekų priėmimą, tvarkymą ir finansinę atsakomybę už tokią veiklą.

Importuotojas

- Teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža ir pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ir akumuliatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumuliatorius) LR rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio, priemones.

Gamintojas

- Teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris pirmą kartą verslo tikslais tiekia baterijas ar akumuliatorius (įskaitant į prietaisus ar transporto priemones įmontuotas baterijas ar akumuliatorius) LR rinkai, naudodamas bet kokias, taip pat nuotolinio ryšio priemones.

Tiekimas LR vidaus rinkai verslo tikslais

- Į LR teritoriją įvežtų, LR teritorijoje pagamintų baterijų ar akumuliatorių perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui LR teritorijoje arba sunaudojimui savoms reikmėms skirtų daugiau kaip 5 baterijų ar akumuliatorių vienetų įvežimas į LT teritoriją, pagaminimas LR teritorijoje per kalendorinius metus.

Baterija (galvaninis elementas) ar akumuliatorius

- Vykstant cheminės energijos tiesioginei konversijai elektros energiją gaminantis šaltinis, susidedantis iš vieno ar kelių pirminių (vienkartinį) ar antrinių (pakartotinai įkraunamų) elementų.

Baterijų ir akumuliatorių rūšys:

Automobiliams skirtos baterijos ar akumuliatoriai.

- Tai baterijos ar akumuliatoriai, naudojami automobilio apšvietimui, starterio ar variklio paleidimui.

Pramoninės baterijos ar akumuliatoriai.

- Tai baterijos ar akumuliatoriai, skirti naudoti tik pramonėje ar profesionalioje veikloje arba naudojami visų rūšių elektrinėse transporto priemonėse.

Nešiojamosios baterijos ar akumuliatoriai.

- Tai baterijos, sagos formos elementai, sudėtinės baterijos ar akumuliatoriai, kurie yra sandarūs, gali būti nešiojami ir nėra priskiriami nei pramoninėms, nei automobiliams skirtoms baterijoms ar akumuliatoriams.

Vadovaujantis LR atliekų tvarkymo įstatymu, baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo:

Registruotis LR aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Pradėję baterijų ir (ar) akumuliatorių tiekimą Lietuvos vidaus rinkai, gamintojai ir importuotojai turi užsiregistruoti Vieningoje gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinėje sistemoje (GPAIS), adresu www.gpais.eu.

Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų
apskaitos informacinė sistema

Prisijungti prie GPAIS

Organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiekias LR vidaus rinkai verslo tikslais baterijas ir akumulatorius, t. y. organizuoti baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo sistemą, atitinkančią ES geriausių prieinamų gamybos būdų informaciniuose dokumentuose nustatytus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai gali diegti savivaldybės organizuojamą komunalinių atliekų tvarkymo sistemą papildančias baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemas.

Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekos iš vartotojų būtų priimanamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių. Ši sistema turi sudaryti sąlygas vartotojams patogiose surinkimo vietose, išdėstytose atsižvelgiant į gyventojų tankį, atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas: didžiuosiuose miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Marijampolė, Alytus) turi būti įrengta ne mažiau kaip viena surinkimo vieta 800 gyventojų; kituose miestuose, miesteliuose ir kaimuose turi būti įrengta ne mažiau kaip viena surinkimo vieta 1000 gyventojų; gyvenvietėse, kuriose yra mažiau kaip 1000 gyventojų, turi būti įrengta bent viena surinkimo vieta. Surinkimo vietos gali būti įrengiamos degalinių, prekybos centrų, parduotuvių, elektros ir elektroninės įrangos remonto dirbtuvių, švietimo ar kitų įstaigų, įmonių, organizacijų ir pan. teritorijose ar patalpose.

Automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai privalo organizuoti automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemą, kad privačiose nekomercinės paskirties transporto priemonėse naudotų baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų surenkamos nemokamai ir nereikalaujant pirkti naują bateriją ar akumuliatorių. Automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo vietos gali būti įrengiamos degalinėse, garažų bendrijose, įmonių, užsiimančių transporto priemonių technine priežiūra ir remontu, baterijomis ir akumuliatoriais prekiaujančių ar juos naudojančių įmonių ir pan. teritorijose ar patalpose.

Sudaryti sutartis su baterijų ir akumuliatorių platintojais ir baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš platintojų, šių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo (perdirbimo) (arba sutartis dėl baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimo, paruošimo naudoti su baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkėjais ir su baterijų ir akumuliatorių atliekų naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų ir paruoštų naudoti baterijų ir akumuliatorių atliekų panaudojimo). Šiose sutartyse turi būti numatyta apmokėjimo už baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimą iš baterijų ir akumuliatorių platintojų, tokių surinktų atliekų vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka ir sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka.

Užtikrinti, kad visos surinktos baterijų ir akumuliatorių atliekos būtų apdorojamos ir perdirbamos pagal ES ir LR teisės aktuose nustatytus aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos ir atliekų tvarkymo reikalavimus.

Užtikrinti, kad nuo 2011 m. rugsėjo 26 d. perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas Vyriausybės nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas. Minimalus šių atliekų surinkimo lygis turi būti skaičiuojamas pagal einamaisiais kalendoriniais metais ir ankstesniais 2 kalendoriniais metais patiektų vidaus rinkai nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių svorio vidurkį.

Metai	Apmokestinamųjų gaminių atliekų pavadinimas	Naudojimas ir (ar) perdirbimas	Užduotis (procentais), atsižvelgiant į tiktų LR vidaus rinkai apmokestinamųjų gaminių kiekį
Nuo 2016	Nešiojamosios baterijos (galvaniniai elementai) ir akumulatoriai	Perdirbimas	45

Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir (ar) importuotojai, kurie nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo užduočių, privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokestį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis.

Gaminys	Tarifas, Eur/t
1. Akumulatoriai	144
2. Baterijos (galvaniniai elementai)	2 896

Aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo klausimais: apie baterijose ir akumuliatoriuose esančių medžiagų ir netinkamo baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo žalą aplinkai ir žmonių sveikatai, baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo sistemas ir surinkimo vietas ir pan.

Švietimo ir informavimo būdai:

- Specialūs leidiniai, stendai, spauda;
- Informacija pardavimo dokumentuose, reklaminėje literatūroje;
- Interneto svetainėse.

Teikiama informacija turi būti:

- Informatyvi, aiški, aktuali, nuolat atnaujinama;
- Importuotojo/gamintojo interneto svetainėje nuolat ir gerai matoma;
- Interneto naujienų svetainėse atnaujinama ne rečiau kaip kartą per 2 mėn...;
- Leidiniai platinami vartotojams prieinamose, lankomose vietose;
- Stendai A3 formato (420x297 mm).

Informacijos turinys:

- baterijose ir akumuliatoriuose esančios pavojingos medžiagos, jų keliamas pavojus visuomenės sveikatai ir aplinkai;
- netinkamo atliekų tvarkymo žala visuomenės sveikatai ir aplinkai;
- atliekų rūšiavimo svarba;
- reikalavimai perdirbti atliekas;
- atliekų surinkimo vietų sąrašas;
- atliekų grąžinimo, surinkimo ir perdirbimo sistemas ir galimybes jomis naudotis;
- vartotojų ir atliekų turėtojų vaidmenį skatinant atliekų pakartotinį naudojimą, perdirbimą ir kitokį naudojimą;
- informacija apie baterijų ir akumuliatorių, kuriuose yra pavojingų cheminių medžiagų, tiekimo į rinką reikalavimuose, nustatytų baterijų ir akumuliatorių ženklavimo reikšmės (baterijų ir akumuliatorių gamintojams ir importuotojams) ir galimybę įstatymuose numatytais atvejais nemokamai atiduoti atitinkamas atliekas prekybos vietose arba savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose.

Apmokėti baterijų ir akumuliatorių surinkimo, vežimo ir apdorojimo išlaidas, taip pat visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas.

Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekiamų gaminių apskaita turi būti vykdoma gamintojo ir (ar) importuotojo vadovo ar jo įgalioto asmens nustatyta tvarka naudojantis GPAIS:

- parengti ir turėti pagal atskiras gaminių rūšis Taisyklių 3 punkte nurodytą Sąrašą;
- ne rečiau kaip kartą per mėnesį pildomas atitinkamo kalendorinio metų ketvirčio gaminių apskaitos žurnalas;
- kalendoriniam metų ketvirčiui pasibaigus, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinio metų ketvirčio pabaigos suformuojama ir patvirtinama to ketvirčio gaminių apskaitos suvestinė.
- Kartu su suvestine turi būti suformuota ir patvirtinta atliekų tvarkymo organizavimo veiklos suvestinė, kurioje nurodomi duomenys apie gamintojo ir (ar) importuotojo organizuotą atliekų tvarkymą ir vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemonės

LR vidaus rinkai tiekiamų baterijų ir akumuliatorių apskaitoje, turi būti nurodomi duomenys:

- ✓ nešiojamųjų, pramoninių, automobiliams skirtų baterijų ar akumuliatorių sąrašas;
- ✓ į LR importuotų ir (ar) įvežtų ir vidaus rinkai patiektų baterijų ar akumuliatorių rūšis (nešiojamosios, pramoninės ar automobiliams skirtos), cheminė sudėtis (nikelio kadmio, švino rūgštinės, kitos), gaminių pobūdis (tiekami rinkai kaip atskiri gaminiai, įmontuoti į elektros ir elektroninę įrangą, įmontuoti transporto priemonėse), kiekis tonomis;
- ✓ LR pagamintų ir vidaus rinkai patiektų baterijų ar akumuliatorių rūšis (nešiojamosios, pramoninės ar automobiliams skirtos), cheminė sudėtis (nikelio kadmio, švino rūgštinės, kitos), gaminių pobūdis (tiekami rinkai kaip atskiri gaminiai, įmontuoti į elektros ir elektroninę įrangą, įmontuoti transporto priemonėse), kiekis tonomis;
- ✓ iš LR eksportuotų ir (ar) išvežtų baterijų ar akumuliatorių rūšis (nešiojamosios, pramoninės ar automobiliams skirtos), cheminė sudėtis (nikelio kadmio, švino rūgštinės, kitos), gaminių pobūdis (eksportuojami ir (ar) išvežami kaip atskiri gaminiai, įmontuoti į elektros ir elektroninę įrangą, įmontuoti transporto priemonėse), kiekis tonomis;
- ✓ iš viso LR vidaus rinkai patiektų baterijų ar akumuliatorių rūšis (nešiojamosios, pramoninės ar automobiliams skirtos), cheminė sudėtis (nikelio kadmio, švino rūgštinės, kitos), gaminių pobūdis (tiekami rinkai kaip atskiri gaminiai, įmontuoti į elektros ir elektroninę įrangą, įmontuoti transporto priemonėse), kiekis tonomis;

Pasibaigus kalendoriniams metams gamintojas ir (ar) importuotojas privalo naudodamasis GPAIS ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos suformuoti ir ne vėliau kaip per 50 kalendorinių dienų nuo kalendorinių metų pabaigos Aplinkos apsaugos agentūrai pateikti praėjusių kalendorinių metų Ataskaitą. Aplinkos apsaugos agentūra iki balandžio 1 d. įvertina pateiktą Ataskaitą ir nenustačiusi šios Ataskaitos trūkumų ją priima. Aplinkos apsaugos agentūrai nustačius pateiktos Ataskaitos trūkumus, Ataskaita atmetama naudojantis GPAIS ir laikoma nepateikta, jei per 20 kalendorinių dienų terminą naudojantis GPAIS nepateikiama pagal Aplinkos apsaugos agentūros nurodytus trūkumus patikslinta Ataskaita.

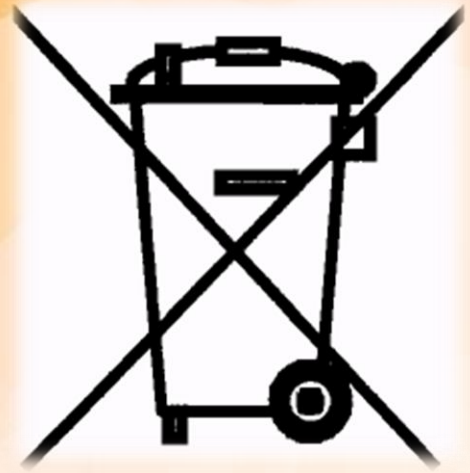
Baterijų ir akumuliatorių ženklėjimas

Visos rinkai tiekiamos baterijos, akumuliatoriai ir sudėtinės baterijos turi būti paženklintos Baterijų ir akumuliatorių tiekimo rinkai reikalavimų aprašo priede patektu simboliu, nurodančiu, kad baterijų ir akumuliatorių atliekas reikia surinkti atskirai ir nešalinti su kitomis komunalinėmis atliekomis.

Pateiktas simbolis turi užimti ne mažiau kaip 3 % baterijos, akumulatoriaus ar sudėtinės baterijos plačiosios pusės ploto, tačiau neturi būti didesnis kaip 5 x 5 cm. Simbolis ant cilindrinų elementų turi užimti ne mažiau kaip 1,5 % baterijos ar akumulatoriaus paviršiaus ploto, tačiau neturi būti didesnis kaip 5 x 5 cm.

Jei baterija, akumulatorius ar sudėtinė baterija yra tokio dydžio, kad simbolis turėtų būti mažesnis kaip 0,5 x 0,5 cm, baterijos, akumulatoriaus ar sudėtinės baterijos ženklinti nereikia, tačiau 1 x 1 cm dydžio simboliu turi būti paženklinta baterijos, akumulatorius ar sudėtinės baterijos pakuotė.

Rinkai tiekiamos baterijos, akumuliatoriai ir sagos formos elementai, kurių sudėtyje yra daugiau kaip 0,0005 % gyvsidabrio, 0,002 % kadmio ar 0,004 % švino, turi būti paženklintos atitinkamos medžiagos cheminiu simboliu – Hg, Cd ar Pb. Sunkiųjų metalų kiekį simbolis turi būti spausdinamas po nurodytu simboliu ir turi būti ne mažesnis kaip 1/4 to simbolio.

Simboliai turi būti aiškiai matomi, perskaitomi ir neištrinami. Ant visų rinkai tiekiamų nešiojamųjų ir automobiliams skirtų baterijų ir akumuliatorių aiškiai matomai, perskaitomai ir neištrinamai turi būti nurodoma jų talpa.

Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojų pareigos

Nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių platintojai privalo:

- 1) dalyvauti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo sistemoje ir prekybos vietose nemokamai priimti vartotojų atiduodamas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas;
- 2) aplinkos ministro nustatyta tvarka teikti rašytinę informaciją visiems vartotojams apie galimybę atiduoti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas tokių baterijų ir akumuliatorių platinimo vietose;
- 3) iš vartotojų priimtas nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas perduoti tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui arba atiduoti jas šių baterijų ir akumuliatorių gamintojui ar importuotojui.

Parduodant nešiojamąsias baterijas ir akumulatorius, draudžiama vartotojams atskirai nurodyti nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekų surinkimo, apdorojimo ir perdirbimo išlaidas.

ATSAKOMYBĖ: Baterijų ir akumuliatorių

gamintojai ir importuotojai, kurie netvarko ir nedalyvauja baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymo sistemoje, gali būti traukiami administracinėn atsakomybėn pagal LR ANK 252¹⁰ ir nubausti bauda nuo 2 700 Eur iki 6 000 Eur.

Taip pat už baterijų ir akumuliatorių importuotojams nustatytų pareigų nevykdymą, LR aplinkos apsaugos įstatyme nustatytos baudos juridiniams asmenims iki 14 000 Eur.

Baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir importuotojai pareigas gali vykdyti:

- ✓ individualiai (organizuojant ir finansuojant tiekų baterijų ir akumuliatorių atliekų tvarkymą),
- ✓ kolektyviai (pavedant visų pareigų vykdymą licencijuotai organizacijai).

Baterijų ir (ar) akumuliatorių gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą galima pavesti licencijuotai organizacijai -

Gamintojų ir Importuotojų Asociacijai.

Daugiau informacijos:

www.gia.lt.

info@gia.lt

(8 5) 273 0084